

ANAYASA MAHKEMESİ KARARIAnayasa Mahkemesi Başkanlığından:**Esas Sayısı : 2017/79 (Siyasi Parti Mali Denetimi)****Karar Sayısı : 2021/49****Karar Tarihi: 14/1/2021****I. MALİ DENETİMİN KONUSU**

Devrimci Halk Partisinin 2016 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ'in katılımlarıyla 4/1/2018 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle suç duyurusunda bulunulup bulunulmayacağı sorunu görüşülmüştür.

2. 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 73. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde "*İller teşkilatından gönderilenler ve parti merkezine ait olan kesinhesaplar, merkez karar ve yönetim kurulunca incelenerek karara bağlanır ve birleştirilir.*" hükmüne yer verilmiş ve aynı Kanun'un 74. maddesinin ikinci fıkrasında da "*Siyasi partilerin genel başkanları, karara bağlanarak birleştirilmiş bulunan kesin hesap ile parti merkez ve bağlı ilçeleri de kapsayan iller teşkilatının kesin hesaplarının onaylı birer örneğini Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesine ve bilgi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına vermek zorundadırlar. Bu belgelere, ilgili siyasi partinin aynı hesap döneminde edindiği taşınmaz ve değeri yüz milyon lirayı aşan taşınır malların, menkul kıymetlerin ve her türlü hakların değerleri ile edinim tarihlerini ve şekillerini de belirten listeleri eklenir.*" denilerek il örgütlerinden gönderilen kesin hesaplar ile parti genel merkezine ilişkin kesin hesabın merkez karar ve yönetim kurulunca incelenerek karara bağlanacağı ve birleştirileceği, birleştirilmiş kesin hesap cetvellerinin de Anayasa Mahkemesine sunulacağı hükme bağlanmıştır.

3. Devrimci Halk Partisi, Genel Merkeze ait 2016 Yılı Kesin Hesap Cetveli'ni 30/6/2017 tarihine kadar Anayasa Mahkemesine sunması gerekirken 11/8/2017 tarihinde Anayasa Mahkemesine sunmuş; dolayısıyla 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesinin ikinci fıkrasının "*...Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesine ve bilgi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na vermek zorundadırlar.*" amir hükmüne uymamıştır.

4. 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde 74. madde hükümlerine aykırı hareket eden parti sorumluları hakkında üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve on beş milyon liradan otuz milyon liraya kadar hafif para cezasının verileceği öngörülmektedir.

5. Anılan Kanun'un 74. maddesi hükümlerine aykırı hareket eden Parti sorumluları hakkında Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereğince gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

6. Bu itibarla Devrimci Halk Partisinin 2016 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Genel Merkeze ait kesin hesap cetvelinin sunulması nedeniyle işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiyeye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine,

- Anayasa Mahkemesine bilgilerin istenen sürede verilmemesi nedeniyle Parti sorumluları hakkında 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 111. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

7. Devrimci Halk Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2016 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanıp Raportör Ömer DURSUN tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Kanun'un ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

8. Denetimin maddi ögelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin 2016 yılı gelirler toplamının 9.334 TL, önceki yıldan devreden nakit toplamının 145 TL olduğu ve giderler toplamının 9.234 TL, gelecek yıla devreden nakit toplamının 245 TL olduğu anlaşılmaktadır.

9. Partinin 2016 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2016 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

10. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 9.234 TL olup bu tutarın 2.000 TL'si üye giriş aidatlarından, 7.234 TL'si ise bağışlardan oluşmaktadır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

12. Parti il örgütlerinin gelirleri toplamı 100 TL olup bu tutarın tamamı üye yıllık aidatlarından oluşmaktadır.

13. Parti il örgütlerinin 2016 yılı kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

14. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 9.134 TL olup bu tutarın 150 TL'si seyahat giderlerinden, 900 TL'si apartman aidatlarından, 126 TL'si vergi ve sigorta giderlerinden, 6,60 TL'si haberleşme giderlerinden, 7.500 TL'si kira giderlerinden, 249,70 TL'si taşıma giderlerinden ve 201,70 TL'si ısıtma ve aydınlanma giderlerinden oluşmaktadır.

15. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

16. Parti il örgütlerinin giderleri toplamı 100 TL olup bu tutarın tamamı apartman aidatlarından oluşmaktadır.

17. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

18. Partinin 2016 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde herhangi bir taşınır ve taşınmaz mal ile menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV. SONUÇ

Devrimci Halk Partisinin 2016 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2016 yılı kesin hesabında gösterilen 9.334 TL gelir ve 145 TL geçen yıldan devreden nakit toplamı ile 9.234 TL gider ve 245 TL gelecek yıla devreden nakit toplamının

eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 14/1/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI